

Første hjælp
til
store og små koranlæsere

af
Abu Yusuf

Indholdsfortegnelse:

Indholdsfortegnelse:.....	2
Indledning:.....	4
En kort introduktion til Den Hellige Korans historie:.....	5
* Alfabetet:	6
Nogle konsonanter, der minder om hinanden:	8
1 - ☉ De fire "tykke" og "tynde" søstre:	8
2- De tre "h-lyde":.....	8
3 - K - lydene:.....	8
4 - De fire s-lyde:	9
5 - De tre d-z -lyde:	9
6 - De to r-lyde:	9
7 - Et andet bogstav som er specielt:	9
8 - En sidste konsonanter, som er lidt speciel:	9
Nogle bogstaver, som kan være svære at genkende:.....	10
1 - "Haleklipper-reglen":	10
2 - "Strandbogstavs-reglen":	10
3 - "Hovedbogstaverne":	11
4 - "Kaaf & Miim":	11
5 - "r-d & z-dz":	12
6 - ☉ "Kamæleon-bogstavet":	12
7 - "Taa'u l-Marbuutah":	12
* Vokalerne:	13
1 - De tre vokaler:	13
2 - Lange og korte vokaler:.....	13
3 - Vokaler i slutningen af en passage:	14
4 - "al-Qalqalah "	14
Specielle udtaleregler for nogle konsonanter:	15
1 - "At-tafxiim" & "at-tarqiiq"	15
"Hamzah" og dets støttebogstaver:	15
☉ Hvor gemmer hamzah sig?	16
**"Alifu l-Maqsuurah"	17
* Mere om "jaa" & "waw"	18
* Tanwiin:	18
* Specielle vokaler:	19
1 - Lange vokaler skrevet med små bogstaver.	19
2 - Vokaler før hamzatu l-wasal:.....	19
3 - Skjulte vokaler:.....	20
* Stumme bogstaver:	20
Oversigt over hvad "alif" bruges til:.....	21
* Sjaddah:.....	24
Sjaddah efter en vokal- og sukuunløs konsonant:.....	25
** Reglerne for vokalforlængelse - دملا مأكأ	25
1 - Den naturlige lange vokal / المد الطبيعي	26
2 - Forlængelse, der skyldes hamzah	26
* (a) al-madd al-muttassal / المد المتصل	27
(b) al-madd al-munfassal / المد المنفصل	27
2- Forlængelse, der skyldes sukuun - al-maddu l-laazim	28
(a) al-maddu l-laazimu l-harfii / المد اللازم الحرفي	29
(b) al-maddu l-laazimu l-kalimii / المد اللازم الكلمي	30
(c) al-maddu l-aarid / المد العارض	30
* Reglerne for udtalen af det vokalløse nuun og tanwiin	31
- نون تانيئة و نون تانيئة مأكأ	31
Meningen med "al-ghunnah"	31
(a) al-'idzhaar / الإظهار	32
* (b) al-'idghaam / الإدغام	32
* (c) al-'ixfaa' / الإخفاء	33
(d) al-qalb / القلب	34
Reglerne for udtalen af det vokalløse miim	35
- ميم تانيئة مأكأ	35
(a) al-'idghaam / الإدغام	35

(b) al-'ixfaa' / الإخفاء	35
(c) al-'idzhaar / الإظهار	35
Forskellige stop tegn og andre tegn i Koranen:	36
* Øvelser:	37
100 - Suuratu l-aadijaat:	37
De som løber:	38
101 - Suuratu l-qaari:ah:	38
Det som slår til:	39
102 - Suuratu t-takaathur:	39
At skaffe mere:	39
103 - Suuratu l-asr:	40
Tiden:	40
104 - Suuratu l-humazah:	40
Bagtaleren:	41
105 - Suuratu l-fiil:	41
Elefanten:	41
106 - Suuratu qurajs:	41
Quraysj-stammen:	42
107 - Suuratu l-ma:uun:	42
Den obligatoriske fattighjælp:	42
108 - Suuratu l-kauthar:	42
Overfloden af det gode:	43
109 - Suuratu l-kaafiruun:	43
De vantro:	43
110 - Suuratu n-nasr:	43
Sejren:	43
111 - Suuratu l-masad:	44
Palme fiberbet:	44
112 - Suuratu l-ixlaas:	44
Ubemittetheden:	44
113 - Suuratu l-falaq:	45
Morgengryet:	45
114 - Suuratu n-naas:	45
Menneskeheden:	45
2/255 - Aajatu l-Kursijj:	46
Fodskamlens vers:	46
Til dine noter:	47

Indledning:

محرلا ن محرلا الله مسب

Bismillaah og as-salaamu alajkum – Med Allahs navn starter jeg, og må Allahs beskyttelse være med jer.

At kunne recitere Den Hellige Koran korrekt er noget som enhver muslim må ønske sig. Selv har jeg haft det privilegium, at lære denne kunst fra en af vor tids store mestre, nemlig sjajx Abdul-Hakim Xatir¹ – må Allah belønne ham med den bedste belønning. Første gang jeg mødt denne usædvanlige person var i 1993 da han underviste min klasse på Det Islamisk Universitet i al-Madinah i koranrecitation. Senere havde jeg det privilegium, at få hans tilladelse til at deltage i den særlige gruppe af studerende han underviste i profetens moske.

Efterhånden som jeg blev bedre gik det op for mig at reglerne for korrekt koranrecitation slet ikke var så indviklede som de først havde virket. Koranen som vi har den nedskrevet i dag, er næsten 100% fonetisk. Det vil sige, der står næsten præcist hvad man skal sige. Med en målretter indsats og øvelse kan næsten alle derfor lære at læse Koranen korrekt op (også uden at de behøver at forstå meningen).

At lære at recitere Den Hellige Koran korrekt mener jeg kræves tre ting:

1 – Øvelser med en dygtig lærer, for at lære den præcise udtale af hver enkelt lyd.

2 - At kunne læse og forstå bogstaverne og forstår reglerne for hvordan det enkelte bogstavs udtale påvirkes af de omkringstående bogstaver, og at man forstår de hjælpetegn som findes i den nedskrevne Koran.

3 - At man øver sig - og øver sig - og øver sig.

Det første og det sidste kan jeg ikke hjælpe dig med gennem dette lille hæfte. Det handler derfor om, at lære dig at genkende bogstaverne og forstå hvordan deres udtale påvirkes af de omkringstående bogstaver, og at forstå hvad hjælpetegnene i den nedskrevne Koran betyder.

Siden jeg blev færdig på universitetet, har efterhånden undervise både børn og voksne i hvordan man reciterer Koran i næsten ti år. Da jeg startede irriterede det mig, at der ikke var noget undervisningsmateriale, som jeg syntes var særlig godt.

Det, som eksisterede, syntes jeg enten var meget generelt og ufuldkommen eller unødigt svært at forstå. Jeg begyndte derfor at lavede mit eget undervisningsmateriale.

Som årene er gået og jeg er forsat med at undervise – nogle gange i at læse arabisk andre gange i koranrecitation - er det efterhånden blevet til en del materiale jeg har liggende.

Til "iftar" hos nogle venner i den hellige ramadan måned i 1424 var der så et par brødre, som gerne ville have en kopi af det jeg havde.

Jeg begyndte derfor at se på de forskellige ting jeg efterhånden havde fået lavet. Delvis bestod det i undervisningsmateriale til at lære arabisk og delvis i et lille hæfte med reglerne for koranrecitation. Noget af det var skrevet for voksne og noget for børn.

I dette lille hæfte har jeg prøvet at samle det jeg syntes var det bedste af det jeg havde fået lavet og så systematisere det lidt.

Mens jeg har arbejdet på det, opstod et problem. Noget materiale indeholdt en masse detaljer imens andet var beregnet på at lære det helt grundlæggende. Vor profet Muhammad, Allahs fred og velsignelser være med ham, har sagt: "Gør tingene lette og ikke svære." Jeg ville derfor gerne lave et letforståeligt hæfte. Samtidig ville jeg jo også gerne have at hæftet blev en reel hjælp til den som gerne vil lære at recitere. Løsningen blev at jeg har markeret det mest nødvendige med en stjerne i overskriften. Det mindre nødvendige er ikke markeret og de finere detaljer er lagt ned i fodnoter.

På et tidspunkt hvor jeg underviste børn prøvede jeg at lave nogle sjove og lette huskeregler for nogle af de ting der kunne være svære. Da jeg kunne se det hjalp børnene syntes jeg de også skulle med her. Børnereglerne er markeret med en ☺. På den måde håber jeg dette lille hæfte måske også kan være til hjælp for de forældre der gerne vil undervise deres børn i at recitere Den Hellige Koran korrekt.

Da det har været min intention, at skrive denne lille vejledning på en simpel måde, er alle reglerne i den skrevet i følge den recitationsform, som er mest udbredt i dag og alle eksemplerne er kopieret fra Kong Fahads Korantrykkes populære Mus-hafu I-Madiinati n-Nabawijjah.

København i måneden dzu-qa:dah, 1427 efter profetens emigration *Abû Yûsuf*

¹ Sjajx Xaatir er en af de lærde hvis ekspertise har været med til at sikre at kong Fahads Korantrykkes populære "Mushafu I-Madiinati n-Nabawijjah" er 100% autentisk (se appendiks 1 i samme).

En kort introduktion til Den Hellige Korans historie:

Koranen som vi har den som en nedskreven bog har en lang historie bag sig. Åbenbaringen af Den Hellige Koran til Muhammad, må Allahs fred og velsignelser være med ham, startede ca. 610 og varede frem til hans død i 632. Det vil sige at åbenbaringen af den strakte sig over en periode på omkring 22 år. I Muhammads livstid, Allahs fred og velsignelser være med ham, recitere han den for sine tilhængere – enten i de daglige bønner eller ved andre lejligheder – efterhånden som den blev åbenbaret. Da det ikke var ret almindeligt at kunne skrive og læse i det arabiske samfund på den tid, lærte de fleste af Muhammads tilhængere, Allah være tilfreds med dem alle, det han reciterede udenad. Koranen er opdelt i 114 kapitler (suraat). Mange af de længer kapitler blev ikke åbenbaret på én gang, men når en ny del blev åbenbaret fortalte Muhammad, må Allahs fred og velsignelser være med ham, sine tilhængere, hvor de skulle tilføje det som blev åbenbaret. I den senere del af Muhammads liv, Allahs fred og velsignelser være med ham, udvalgte han flere af sine tilhængere til at nedskrive Den Hellige Koran imens han dikterede den for dem.

Efter hans død i 632 forlod mange af de stammer, der havde accepteret islam i sendebudets sidste leveår islam igen. Sendebudets nære ven og svigerfar Abu Bakr overtog ledelsen af det muslimske samfund. Under hans regeringstid var der flere store slag mellem de personer, som holdt ved islam og de som var faldet fra. Disse kampe kostede en stor del af sendebudets nære tilhængere livet, må Allah være tilfreds med dem alle. Abu Bakr og to andre af sendebudets nære venner Umar og Zaid ibn Thabit syntes derfor om at man var nød til at få samlet alt det af Den Hellige Koran, der var blevet åbenbaret for ikke at noget af den skulle gå tabt. På denne måde opstod den første samlede skriftlige udgave af Den Hellige Koran (kaldet den "*mushaf*"), allerede omkring to år efter Muhammads død, må Allahs fred og velsignelser være med ham. Denne udgave, som sandsynligvis har været i løse ark, blev opbevaret af Abu Bakr indtil hans død, siden af Umar indtil mordet på ham og derefter af Umars datter, profetens enke Hafsah.

Omkring 650 under den tredje kalif Uthmans regeringstid opstod der et behov for én korantekst for den efterhånden vidstrakte muslimske verden. Uthman nedsatte derfor en kommission bestående af fire af sendebudets fremtrædende tilhængere: Zaid ibn Thabit, som havde været med til den første nedskrivning, Abdullah ibn Zubajr, Said ibn al-As og Abdur-rahman ibn al-Harith. Denne kommission fik til opgave at revidere og kopiere den kopi af Den Hellige Koran som Hafsah lå inde med. Kommissionen krydstjekkede første teksten hos så mange af de personligt, som havde lært dele af Den Hellige Koran direkte fra Muhammad, må Allahs fred og velsignelser være med ham, som det var praktisk muligt. Derefter nedskrev man den kapitelopdelte tekst og sendte kopier af den til alle de store muslimske kulturcentre.

Denne tekst, nedskrevet kun 18 år efter Muhammads død, Allahs fred og velsignelser være med ham, blev fra da af udgangspunktet for alle senere korankopier. Denne tekst var skrevet med en primitiv skrift, uden at de korte vokaler eller de diakritiske tegn² som adskiller mange af bogstaverne. Teksten var derfor stadig kun en støtte for hukommelsen – at lære Koranen fra en lærer var stadig helt nødvendigt. Da antallet af muslimer, hvis modersmål ikke var arabisk, blev flere og flere opstod behovet for en mere detaljeret tekst snart. Allerede under Alis regeringstid (687 – 692) fik Ali tilføjet tegn, som indikerede de grammatiske endelser.

I det andet århundrede efter hidjrah var der i de fleste byer personer, som havde specialiseret sig i koranrecitation. Ned til sidste detalje i udtalen søgte de at lære Den Hellige Koran fra en så mange troværdige personer som det var dem muligt. For at kunne gengive disse eksperter recitationsmåder præcist udviklede man skriften til at blive mere og mere detaljeret. Den oprindelige tekst ændrede man dog ikke i. Imens man skrev den oprindelige tekst med sort blæk skrev man alle tilføjelser til den med rødt blæk. Da man langt senere begyndte at trykke Koranen valgte man at skrive den oprindelige tekst i stor størrelse og alle senere tilføjelser med lille skrift. Den tekst du har foran dig i "Muṣ-ḥafu l-Madiinati n-Nabawijjah" er imam Hafs's overlevering af Asim måde at recitere Den Hellige Koran på. Begge var fra Kufah. Asim døde i 745 e.v.t. og Hafs i 786.

De to andre udbredte recitationsformer er Warsj al-Misris og Qaluns recitationsmåder. De stammer begge fra Nafi. Af disse to adskiller den første sig en del fra Hafs' imens den sidste ligger ganske tæt på denne.³

² De diakritiske tegn er de prikker som viser forskelle på fx s og sj, r og z osv.

³ Størstedelen af forskellene mellem de forskellige recitationsmåder er rent fonetisk – dvs. forskelle i hvordan det enkelte ord udtales. Men i enkelte ord ligesom i grammatikken kan der også i nogle tilfælde være forskelle. Disse forskelle beror på at Koranen oprindeligt var åbenbaret på syv måder. De forskellige recitationseksperter har valgt deres recitationsmåder ud fra overleveringer, der stammer fra forskellige af sendebudets samtidige, må Allah være tilfreds med dem alle. Nogle af disse samtidige lærte Muhammad, Allahs fred og velsignelser være med ham, den ene måde andre en anden. Når der er forskelle i meningen mellem recitationsmåderne er det som to vers åbenbaret på samme sted i Koranen. Det vil sige at begge vers er lige rigtige og lige vigtige for forståelsen af Koranen.

★ *Alfabetet:*

På næste side ser du det arabiske alfabet. Arabisk ligesom andre semitiske sprog skrives fra højre mod venstre.

Der er 29 bogstaver på arabisk. 26 af bogstaver er helt normale konsonanter (dem vi på dansk kalder medlyde)⁴. Nogle af dem er de samme som på dansk, andre er nogle vi ikke har. Jeg har givet en lille beskrivelse af deres udtale, men den helt rigtige udtale af dem kan du kun lære ved at øve dig med en lærer.

Tre af bogstaverne nemlig ("jaa", "waw" og alif) bruges også som vokalforlænger. Det vil sige, at du ikke alene skal lære at genkende dem, men også at forstå om de skal udtales som vokaler eller konsonanter. Det handler afsnittet "[Vokalerne:](#)" side 13 om.

Selv om du allerede synes du kan det som står på de følgende sider så læs det alligevel!

Kun på den måde kan du forstået hvordan vi i den her bog bruger de latinske bogstaver.

For at få størst mulig glæde af bogen foreslår jeg dig også, at du hver gang du læser i den markere det du synes er vigtigt. Bag i bøger er der også en side du kan skrive noter på. Husk at formålet med bogen er at du lærer at læse Koranen, ikke at den skal se pæn ud.

Lad os først se hele alfabetet.

Alle bogstaverne har på arabisk et navn. Det er det, som her er skrevet ud for det. Når du skal læse, skal du ikke bruge navnet, men kun den lyd bogstavet giver. Den del af navnet, der er skrevet mellem parenteserne er den lyd bogstavet giver.

De fleste bogstaver kan sammenskrives med både de bogstaver der kommer før og de som kommer efter dem. De er vist med (↔) efter bogstavet.

Nogle af bogstaverne kan **kun** sammenskrives med bogstaver der kommer **før** dem (altså de som står til højre for dem).

Det vil sige at også selv om disse bogstaver er en del af samme ord som bogstavet efter, bliver der et "hul" efter dem. De er vist med en (→) efter bogstavet.

⁴ Alle bogstaver inddeles i *vokaler*, som på dansk kaldes selvyde og *konsonanter*, som på dansk kaldes medlyde.

Selvlydene er som ordet siger de bogstaver du kan sige alene som a, i eller u.

Medlydene er de bogstaver du kun kan sige sammen med en medlyd som b eller d. Dem kan du ikke udtale undtagen du sætter dem sammen med en medlyd. Når du siger bogstavet på dansk siger du faktisk b+e (be) og d+e (de).

- ا → alif / (aa)
- ب ↔ (b)aa
- ت ↔ (t)aa
- ث ↔ (th)aa
- ج ↔ (dj)iim
- ح ↔ haa
- خ ↔ (x)aa
- د → (d)aal
- ذ → (dz)aal
- ر → (r)aa
- ز → (z)aa
- س ↔ (s)iin
- ش ↔ (sj)iin
- ص ↔ (s)aad
- ض ↔ (d)aad
- ط ↔ (t)aa
- ظ ↔ (dz)aa
- ع ↔ (:)ain
- غ ↔ (gh)ain
- ف ↔ (f)aa
- ق ↔ (q)aaf
- ك (ء) ↔ (k)aaf
- ل ↔ (l)aam
- م ↔ (m)iim
- ن ↔ (n)uun
- ه ↔ (h)aa
- و → (w)aw / (uu)
- ء ' ↔ (hamzah)
- ي ↔ (j)aa / (ii)

Nogle konsonanter, der minder om hinanden:

I stedet for at gennemgå alfabetet fra begyndelsen til enden, har jeg her inddelt konsonanterne (selvlydene) i gruppe der fonetisk (i udtalen) minder om hinanden. De konsonanter der er magen til dem vi har på dansk (b, t m.m.) har jeg ikke medtaget.

1 - ☺ *De fire "tykke" og "tynde" søstre:*

På arabisk er der fire par bogstaverne, som udtales næsten ens – bortset fra at den ene udtales med en "tynd" lyd imens den anden del udtales med en "tyk" lyd. De fire "tykke" bogstaver som alle har en "tynde" "søster" er:

ط - t, hvis tynde søster er: ت - k

ظ - dz, hvis tynde søster er: ذ - dz

ص - s, hvis tynde søster er: س - s⁵

ض - d, hvis tynde søster er: د - d

2- *De tre "h-lyde:"*

På arabisk er der tre "h-lyde." Når de udtales skal der være tydelig forskel. De er:

ه - h - det almindelige h

ح - h - den lyd du laver når du er forpustet

خ - x - som er ligesom det tyske ch i "ach" eller det skotske ch i "loch"

3 - ك - *lydene:*

På arabisk er der to k - lyde:

ك - k - som dansk k.

ق - q - som k men dybere og med et kraftigere "slag".

⁵ Enkelte steder i Koranen vil du se at der står et س over eller under et ص . Når der gør det udtaler du det **øverste** bogstav.

4 - De fire s-lyde:

På arabisk er der tre "s-lyde." Når de udtales skal der være tydelig forskel. De er:

س - s - det almindelige "s".

ص - s - magen til den foregående med dybere.

ش - sj - samme lyd som "sj" i sjovt.

ث - th - som th i engelsk think.

5 - De tre d-z -lyde:

På arabisk er der tre "d-z-lyde." Når de udtales skal der være tydelig forskel. De er:

د - d - det almindelige "d".

ز - z - som "z" på engelsk, altså med en vibrerende tungespids.

ذ - dz - midt mellem de to første.

6 - De to r-lyde:

På arabisk er der to "r-lyde." Ingen af dem udtales som det danske "r" da de begge udtales med en rullen. De er:

ر - r - som ruller ved tungespidsen.

غ - gh - som ruller nede i halsen – som når du gurgler vand i halsen.

7 - Et andet bogstav som er specielt:

ن - n finde på arabisk enten hårdt eller blødt. Har n en vokal er det altid hårdt. Har det ingen vokal er det hårde n i Koranen vist med et (ن) med sukuun (^) over. Det bløde "ñ" (med ghunnah) skrives uden sukuun.⁶

8 - En sidste konsonanter, som er lidt speciel:

ء - er et stød (et lille stop i luftstrømmen).

⁶ Se afsnittet: "Vokalerne:" side 13. Om "ghunnah" se afsnittet: "Meningen med "al-ghunnah"" side 30.

Nogle bogstaver, som kan være svære at genkende:

På arabisk ændre nogle af bogstaverne form efter hvor de står i et ord.

De følgende regler var nogle jeg fandt på en gang jeg underviste børn i Koran-recitation.

De lyder måske lidt fjollede, men de kan være gode at huske på når du skal genkende et bogstav.

1 - "Haleklipper-reglen:"

"Haleklipper"-reglen:

Hvis et bogstav har en "hale" (dvs. en del, som går under linjen) bliver den "klippet" af når der kommer et andet bogstav efter det.

De ti bogstaver med "haler" er følgende:

ج - dj - som kommer til at se sådan ud:

خ - x - som kommer til at se sådan ud:

ح - h - som kommer til at se sådan ud:

س - s - som kommer til at se sådan ud:

ش - sj - som kommer til at se sådan ud:

ض - d - som kommer til at se sådan ud:

ص - s - som kommer til at se sådan ud:

م - m - som kommer til at se sådan ud:

ع - : - som kommer til at se sådan i begyndelsen: og sådan ud inden i et ord:

غ - gh - som kommer til at se sådan i begyndelsen: og sådan ud inden i et ord:

2 - "Strandbogstavs-reglen:"

"Strandbogstavs"-reglen:

Hvis et bogstav består af nogle prikker "sandkorn" og ikke har noget hoved, så bliver de inde i et ord til en lille bølge i linjen med prikkerne bevarede - over eller under dem.

De fem bogstaver, som er "strandbogstaver" er følgende:

- ب- som kommer til at se sådan ud inden i et ord: og sådan i begyndelsen af et ord:
- ت- som kommer til at se sådan ud inden i et ord: og sådan i begyndelsen af et ord:
- ث- som kommer til at se sådan ud inden i et ord: og sådan i begyndelsen af et ord:
- ن- som kommer til at se sådan ud inden i et ord: og sådan i begyndelsen af et ord:
- ي- som kommer til at se sådan ud inden i et ord: og sådan i begyndelsen af et ord:

3 - "Hovedbogstaverne:"

På arabisk er der fire bogstaver, som når de kommer ind i et ord, kun kommer til at bestå af et hoved og eventuelt nogle prikker over.

To af hovedbogstaverne har et fladt hoved og de to andre har et rundt hoved. Der er derfor vigtigt at du lægge mærke til om hovedet er fladt eller rundt.

De to bogstaver med rundt hoved er:

- ف- som kommer til at se sådan ud inden i et ord: (som ikke er eller)
- ق- som kommer til at se sådan ud inden i et ord: (som ikke er)

De to bogstaver med fladt hoved er:

- غ- som kommer til at se sådan ud inden i et ord: (som ikke er eller)
- ع- som kommer til at se sådan ud inden i et ord: (som ikke er)

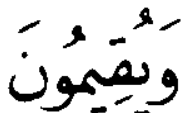
4 - "Kaaf & Miim:"

Kaaf "ك" ændre også form inde i et ord. Da kommer det til at se sådan her ud "ك".

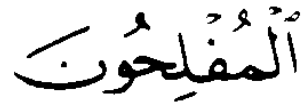
Miim "م" er et rigtigt drillebogstav. Da det jo har en "hale" får det den klippet af inde i et ord. Det kommer så til at se sådan ud: "م".

Men mange gange bliver det bare en lille "krusedulle" på linjen eller et lille øje.

Eksempler:

w-j-q-j-m-w-n⁸

w-m-m-alif

alif-l-m-f-l-h-w-n

⁸ **OBS:** Nogle gange skrives de to prikker i "taa" og "jaa" over hinanden stedet for ved siden af hinanden. I alle de fem strandbogstaver droppes "bølgen" også i nogle tilfælde i begyndelsen af et ord. Inden i et ord forsætter næste bogstav ofte direkte fra toppen af "bølgen" uden at komme "ned på linjen igen". Alt dette er kun af kaligrafiske grunde (for at det skal se bedre ud) og har ingen indflydelse på udtalen af bogstavet.

5 - "r-d & z-dz:"

"ر" r og "د" d minder meget om hinanden. Det er derfor vigtigt at du lægger mærke til om bogstavet går under linjen – så er det er r – eller ligger på linjen – så er det et d.

Fuldstændig ligeså er det med "ز" z og "ذ" dz. Her er det z som går under linjen og dz som ligger på linjen.

كَذَلِكَ

k-dz-alif l-k

عَزِيزٌ

:ain-z-j-z

نُورًا وَهْدَى

n-w-r-alif-w-h-d-alif⁹

رُكْبَانًا

r-k-b-alif-n-alif

6 - ☺ "Kamæleon-bogstavet:"

Imens de fleste bogstaver på arabisk har en eller to former er der eet som har fem former. Det er "ه" h.

Kommer det først i et ord ser det sådan ud: هـ

Kommer det midt i et ord ser det sådan هـ eller bare som et "v" i linjen.

Kommer det sidst i et ord ser det sådan ud: هـ

Står det alene ser det sådan ud: هـ

أَبْصَرَهُمْ

alif-b-s-alif-r-h-m

عَلَيْهِمْ

:ain-l-j-h-m

يَسْتَهْزِئُ

j-s-t-h-z-hamzah¹⁰

الله

alif-l-l-h

7 - "Taa'u l-Marbuutah:"

Som om det ikke var nok, at "ه" har fem former, findes det også i en speciel form "ة" Denne form kaldes "taa'u l-Marbuutah" og kan kun komme sidst i et ord (den findes derfor kun som "ة" eller "ة").

Denne specielle form ligner et "h" med et "t" på, og den er det også. Dette h skal du nemlig nogle gange udtale som "h" andre gange som "t".

Standser du på dette bogstav, udtaler du h'et.

Læser du videre udtaler du t-et.

⁸ Læg også mærke til hvordan "jaa" bilver til en lille bølge op som kammer over og ender i "miim".

⁹ Dette alif er et alifu l-maqsuurah, som vil blive omtalt senere (side 18).

¹⁰ Hamzah'et står på et "jaa" uden prikker. Som omtalt senere skal dette "jaa" ikke læses med (se side 16).

* Vokalerne:

1 - De tre vokaler:

I imam Hafs' Koranrecitationsform findes der tre vokaler (selvlyde)¹¹:

a – som skrives med en skrå streg over konsonanten " ﺍ " - kaldet "*fathah*" (på urdu: zabar)

i – som skrives med en skrå streg under konsonanten " ﻱ " - kaldet "*kasrah*" (på urdu: zer)

u – som skrives med et lille "waw" over konsonanten " ﻭ " - kaldet "*dammah*" (på urdu: pesj))

Foruden de tre vokaler har du et tegn, som viser, at en konsonant ingen vokal har.

Det kaldes "sukuun" og skrives i mellemøstlige Koraner med et lille " ﻻ " over konsonanten.

Eksempler:

عَلَيْهِمْ

:*alajhim*

تُنذِرُهُمْ

*tuñdzirhum*¹²

لَهُمْ

lahum

2 - Lange og korte vokaler:

De tre vokaler findes både i en kort (ovenstående) og en lang udgave.

De lange vokaler skrives med ovenstående tegn efterfulgt af et hjælpe tegn:

Langt "a" – skrives med *fathah* efterfulgt af et "alif" uden vokal¹³ eller sukuun: ﺍَ

Langt "i" – skrives med *kasrah* efterfulgt af et "jaa" uden vokal eller sukuun: ﻱَ

Langt "u" – skrives med *dammah* efterfulgt af et "waw": ﻭُ

Eksempler:

الَّذِينَ

كَفَرُوا

لَا يُؤْمِنُونَ

¹¹ Et enkelt sted finder du det her tegn (ﺍَ) under linjen lige før et alif. Dette betyder at a-lyden her udtales som æ. Samme tegn finder du én gang i Koranen over linjen, her har ingen fonetisk betydning (du skal bare springe det over).

¹² For prikkerne over "taa" se note 6.

¹³ I Koraner fra Subkontinentet er disse hjælpebogstaver ofte skrevet med et sukuun-tegn.

De lange vokaler udtales normalt dobbelt så lange som de korte, men de kan også være længere (se afsnittet: "Reglerne for vokalforlængelse" side 24).

3 - Vokaler i slutningen af en passage:

På arabisk kan ingen passage slutte med en kort vokal. Findes der en kort vokal i det sidste ordet i en passage udtales den ikke.

Dette gælder også hvis du standser på et ord, som ikke er nogen sætning.

Det vil sige, at alle ord du standser på, (i udtalen) enten kommer til at ende på en konsonant (medlyd), eller en lang vokal.

(qii-la) لَيْقًا som skrives med "a" til sidst udtales derfor (qiil) hvis du stopper her.

(ja-ktubu) بُتَكِي som skrives med "u" til sidst, udtales (ja-ktub) hvis du standser efter dette ord osv.

(duhaahaa) اَاحَض , derimod som ender på en lang vokal "aa" bevaret sin lange vokal også hvis du stopper.

4 - "al-Qalqalah"

Al-Qalqalah betyder at du slår et lille slag med tungen (nogenlunde ligesom når du siger "d" – i "den"), og udtaler noget, der minder om et svagt "e"

Det gør du efter bestemte konsonanter, når de ingen vokal har. Denne "e-lyd" må ikke komme til at lyde som et rigtigt "a" men skal være svagere.

Al-Qalqalah findes i koranarabisk ved udtalen af fem konsonanter (ق د ج ب ط)

Al-Qalqalah findes kun i et konsonant, når den udtales uden vokal – det vil sige når den har sukuun eller du stanser på den.

Eksempler:

razaq[e]naahum

wa laqad[e]

jub[e]til(a)

(a)l-mudj[e]rimuun(a)

¹⁴ Det alif, som kommer efter det lange uu skal ikke udtales da det har en "bolle" på. Se afsnittet "Oversigt over hvad Alif bruges til", side 21, paragraf (4).

Specielle udtaleregler for nogle konsonanter.

1 - "At-tafxiim" & "at-tarqiiq"

(A)t-tafxiim betyder ordret at gøre noget tykt og (a)t-tarqiiq betyder at gøre noget tyndt.

I forbindelse med udtalen af Koranen hentyder de til hvordan det enkelte bogstav skal udtales.

(A)t-tafxiim betyder at vokalen på bogstavet udtales længere nede i halsen. Det er især tydeligt under udtalen af "a" hvor det "tynde a" udtales som a i "abe" imens det "tykke" udtales næsten som "å" i ordet "hår."

De fleste arabiske bogstaver udtales med (a)t-tarqiiq men der er der syv bogstaver, som altid udtales med (a)t-tafxiim nemlig: (ط ظ ص ض ق خ غ).

Dertil kommer (ج), som også udtales med (a)t-tafxiim undtagen når det har i-vokal.

Ud over de her otte udtales "laam" i ordet (لا) også med (a)t-tafxiim hvis vokalen lige før ordet er " a " eller " u " – men ikke hvis den er " i ", så udtales laam'et med (a)t-tarqiiq ligesom "laam" gør i alle andre ord end ordet (لا)¹⁵.

"Hamzah" og dets støttebogstaver.

Hamzah er som et kort stop i luftstrømmen (på dansk kaldet stød). Det er i det arabiske alfabet en selvstændig konsonant, nemlig ء "hamzah."

Hamzah er på arabisk en ganske almindelig konsonant. Som andre konsonanter kan den forekomme både med og uden vokal, med kort eller lang vokal, og som enkelt bogstav eller to gange lige efter hinanden.

Efter nogle ret udviklede regler, skrives det næsten altid over eller under forskellige hjælpebogstaver.

Hvilket hjælpebogstav hamzah'et er skrevet med – hvis noget – er **uden nogen indflydelse på udtalen af det**. Du skal kun se på hvilken vokal – hvis nogen – der har og så udtale det som et stop i luftgennemstrømningen i halsen med eller uden en vokal efter.

De forskellige måder det kan skrives på er:

ء , ا , إ , أ , ـ , ئ , ئ , لا , لأ , لا

¹⁵ Ordet skulle egentligt skrives med et alif efter laam sådan her: لاا. Men da alle ved at det udtales med langt aa er dette alif udeladt i Mushafu l-Madiinati n-nabawiyyah.

"Hamzah" og hans venner:

Hamzah hader at være alene. Han er næsten altid sammen med et andet bogstav.

Når du møder hamzah skal du kun se på ham selv og hans vokal, hans venner skal du ikke tænke på.

Hvor gemmer hamzah sig?

Hamzah er en konsonant. Det vil sige, at den som alle andre konsonanter, kan have både kort og langt aa.

I mellemøstlige Koraner skrives det lange aa ved at bruge لا som er et laam efterfulgt af et hamzan efterfulgt af et alif. Hamzah'et står altså i midten af de to andre bogstaver.

Alif kan også være hjælpebogstav for hamzah som i لا. Her står den ikke før men på alif. Du skal derfor være meget opmærksom. I det sidste eksempel er der kun to bogstaver: laam og hamzah – alif er i dette eksempel ikke vokalforlænger, men kun et hjælpebogstav som ikke skal udtales.

Står hamzah i midten skal alif altså udtales (hamzah får lang aa), står hamzah over alif skal det ikke udtales. Hold derfor altid godt øje med hamzah når det kommer sammen med alif: Står det på eller før alif.

Eksempler:

الْآخِرِ

(a)l-'aaxiri

الْأَرْضِ

(a)l-'ardi

Hamzah & alif-reglen:

Står hamzah oven på alif er alif ude.

Står hamzah før alif er alif med.

* "Alifu l-Maqsuurah"

"Alif" (ا), "jaa" (ي) og "waw" (و) kan alle bruges som støttebogstav for "hamzah" som du har set.

De kan også bruges som vokalforlængere (som du har set i afsnittet om vokaler).

Når "alif" skrives som vokalforlænger skrives den normalt som et (ا), men det kan i slutningen af visse ord også skrives som (اِ). Dette alif kaldes alifu l-maqsuurah.

Det sker kun når det bruges til at forlænge vokalen "a" eller som støttebogstav for tanwiin, med "a" og kun i bestemte ord. I udtalen er den fuldstændig som almindeligt alif.

Det ligner bare et (ي), men med den forskel at alif ingen prikker har. Desværre skriver nogle kaligrafer også (يِ) uden prikker i slutningen på et ord.

Det bliver dermed vanskeligt, at se forskel på om (اِ) er et alif eller "jaa."

For vise at (اِ) er et "alif" og ikke er "jaa" skrives der ofte et (ا) efter eller over (اِ). Desværre er det ikke altid sådan. Følgende regler hjælper dig til at se om det er "jaa" eller alif:

Har (اِ) egen vokal eller konsonantfordobler "sjaddah" (ّ) er det altid et "jaa".¹⁶

Har (اِ) ingen vokal og er vokalen før et kasrah (i) er det et "jaa".

Har (اِ) ingen vokal og er vokalen eller sukuun og kommer det før et fathah er det et alif.

Det kan også godt forekomme inde i et ord at alif står over et "jaa" uden prikker. Igen udtaler du bare alif'et uden at det betyder noget hvad der står neden under.

Eksempler på alif:

عَلَى

:alaa

وَهْدَى

wa hudañ¹⁷ (eller ved stop: huda)aa

Eksempler på jaa:

وَلِيٍّ

wa lijjuñ

الَّذِي

(a)l-ladzii(ii)

¹⁶ Der kommer mere om sjaddah i afsnittet "Sjaddah" side 23.

¹⁷ Se afsnittet "Tanwiin" side 18.

* Mere om "jaa" (ي) og "waw" (و)

"Alif" er aldrig en konsonant, men det kan "jaa" (ي) og "waw" (و) godt være.

Heldigvis er det ikke vanskeligt at se hvornår de er vokaler og hvornår de er konsonanter.

Kommer "jaa" efter en i-vokal (kasrah) og har den ingen selvstændig vokal eller sukuun er den vokalforlænger لِيَقِ (qii-l).

Har den derimod sin egen vokal som i بَتَكِيَّ (ja-ktub) eller بَتَكِيَّ (ju-ktab) eller har den sukuun som i مَهِيَاءَ (:ala-j-him) er den en j-lyd.

Kommer waw efter en u-vokal (dammah) og har den ingen selvstændig vokal eller sukuun er den vokalforlænger قُوسِدْ (suu-q). Har den derimod sin egen vokal som i دَلُوْ (wa-lad), دَلُوْ (wu-lid) eller رَزُوْ (wi-zr) er den en w-lyd.

* Tanwiin:

Ligesom de tre vokaler findes i en kort og en lang udgave findes de også i en udgave med en "n-lyd" efter vokalen.

Denne udgave kan kun forekomme i slutningen af et ord og kaldes "tanwiin."

Tanwiin skrives ved at vokaltegnet skrives dobbelt.

- قُوسِدْ udtales således (suuq-un)
- قُوسِدِ udtales således (suuq-in)
- اقُوسِدْ udtales således (suuq-an)

Ligesom en kort vokal **ikke** skal udtales i slutningen på et ord du standser på skal tanwiin heller ikke.

قُوسِدْ og قُوسِدِ udtales således begge (suuq) hvis du standser efter dem.

اقُوسِدْ er derimod lidt mere indviklet. Her har du jo et alif også. Når du fjerner "tanwiin," bliver alif et tilbage og **det skal udtales**.

اقُوسِدْ bliver derfor til (suuq-aa) når du standser.

(Der kommer mere om udtalen af tanwiin i afsnittet: "[Reglerne for udtalen af det uvokaliserede nuun og tanwiin](#)" side 30).

* Specielle vokaler:

1 – Lange vokaler skrevet med små bogstaver.

I Koranen skrives nogle af bogstaverne som viser at en vokal er lang med små bogstaver.

I udtalen er der ingen forskel på små og store bogstaver hvis de kommer inde i et ord.¹⁸

Kommer de i **slutningen på et ord og du stopper** på dette ord, udtales de derimod ikke – ligesom tanwiin og korte vokaler.

Det lille waw og alif ser ud som det store, men det lille "jaa" skrives drejet "bagud" som du kan se nedenfor (ligesom "e" på urdu).

Eksempler:

عَلِمَ

:aalimu

ذَكَرَ بِهِ

dhakkir bihi (eller bih hvis du standser)

يَدْعُوْنَهُ اِلٰى

jad[e]:uunahuu(uu) 'ilaa

النَّبِيِّنَ

(a)n-nabijjiina

2 - Vokaler før hamzatu l-waṣal:

På arabisk kan der ikke komme en lang vokal før hamzatu l-waṣal (den med "fisken"). Står der en lang vokal her bliver den altid udtalt kort. (Om hamzatu l-waṣal se afsnittet: "[Oversigt over hvad "alif" bruges til](#)" side 21)

Eksempel:

فِي الْأَرْضِ

fi l-'ardi

¹⁸ Et enkelt sted står en af konsonanterne også med lille, nemlig i 21/88, hvor der står et lille ن efter det første ي ج ا ن . Også her udtaler du bare det lille bogstav ganske som var det et stort.

3 – Skjulte vokaler:

På arabisk kan der ikke komme tre konsonanter efter hinanden. Sker det vil det normalt blive løst ved at man sætter et "i" efter den første konsonant. Det er som regel ikke noget problem, da den ekstra vokal normalt er skrevet til. Men i eet tilfælde skal du selv indsætte i-et, nemlig hvis du møder tanwiin efterfulgt af hamzatu l-waṣal.

Eksempel:

خَيْرُ أَهْبَطُوا

xajrun(i) –hbiṭuu

* Stumme bogstaver:

1 - I nogle ord forekommer "jaa" (ي), "waw" (و) og alif (ا) med en lille (°) over. Det betyder de **ikke** skal udtales under nogen omstændigheder. Har de (°) er de altid stumme.

2 - I Koranen forekommer alif også nogle gange skrevet oven på andre bogstaver.

Det gælder bl.a. i **قَوْلًا** (a)ṣ-salaah/t, **قَوْكُزًا** (a)z-zakaah/t, **قَوِيحًا** (a)l-hajaah/tu og **اَوْبِرًا** (a)r-ribaa,¹⁹ hvor alif står direkte oven på waw.

Igen udtaler du alif'et og ignorerer waw'et som står nederst. Waw'et er stumt.

3 - Nogle gange står alif også over noget der ligner et "jaa" uden prikker. Også her udtaler du bare alif og er ligeglad med hvad der står nedenunder.

4 - Enkelte steder i Koranen vil du også se, at der står et **ص** over eller under et **ص**. Når der gør det udtaler du også det **øverste** bogstav.

¹⁹ 2/275, 276 og 278 + 3/130 + 4/161 (Det sidste alif i dette ord har skrives med bollen "◌" over sig. Det vil sige at det heller ikke skal udtales).

Eksempler:

الْحَيَوَةُ

(a)l-hajaah/tu

الصَّلَاةُ

(a)s-salaah/ta

الزَّكَاةُ الرَّبَّوَا

(a)r-ribaa

(a)z-zakaah/ta

أُولَئِكَ

ulaaaa'ika

هَدَانَا

hadaanaa

قَالُوا إِنَّمَا

qaaluu(uu) 'innamaa

وَيَبْصُطُ

wa jabsutu

"Dobbeltbogstav"-reglen:

**Står et bogstav oven på et andet,
er det nederste altid "ude," og du siger kun det øverste.**

Oversigt over hvad "alif" bruges til:

Du har nu set "alif" brugt til tre ting:

(1) - Det kan være vokalforlænger for fathah og udtales så som langt aa.

A - Det vil så altid komme efter et fathah og være skrevet uden et vokaltegn eller sukuuntegn.

B - Hvis det kommer sidst i et ord kan det være skrevet som **ا**, **ى** eller **ي**.

C - I nogle ord er alif skrevet over "waw" eller "jaa" uden prikker. Her udtaler du kun alif.

(2) - Det kan være støttebogstav for hamzah og udtales så slet ikke.

(3) - Det kan være støttebogstav for tanwiin med a, og udtales så kun hvis du standser på dette ord.

(4) - "Alif" forekommer også fuldstændigt stumt. Der vil sige så det aldrig skal udtales.²⁰ Når det aldrig skal udtales skrives det med en lille bolle (°) over.

²⁰ Det har i den forbindelse en grammatisk funktion.

(5) – Den femte måde alif bruges på er med et lille nul (٠) over. Det er i de fleste tilfælde over det sidste alif i ordet (أُنَا).²¹ Her skal du udtale alif hvis du standser men ikke hvis du læser videre (ligesom det alif, som støtter tanwiin).

(6) - Foruden de fem måder bruges "alif" meget ofte i begyndelsen af visse ord for at vise, at ordet mangle en vokal til at starte med. Det er kun hvis du starter fra dette ord, at du skal bruge vokalen.

Det lyder måske lidt forvirrende, men pointen er at intet ord kan begynde med to konsonant på arabisk. Ord som **بَتَكْ (ktub)** eller **رَفَعْتَسْ (staghfar)** kan derfor ikke komme først i en sætning undtagen hvis du tilføjer en vokal først i ordet således: **بَتَكْ (u-ktub)** **رَفَعْتَسْ (i-staghfar)**.

For at vise, at dette er nødvendigt skriver man et alif med en lille "fisk" over sådan her:

أَ بَتَكْ أَ رَفَعْتَسْ (på arabisk kaldet hamzatu l-waṣal)²².

Hvilken vokal, der skal bruges afhænger af hvilket ord alif'et og "fisken" står i.

For at gøre det lettere kan du gå frem efter følgende system: Første du ser efter er:

A - Er alif'et en del af den bestemte artikel (alif + laam) fx som i ordet

أَبَاتَكْ Er det det, skal du altid indsætte et "a" på fiskens plads.

أَبَاتَكْ udtales altså (*al-kitaab*), hvis du skal starte med dette ord.

Indgår alif **ikke** som en del af den bestemte artikel skal du se på **næste vokal** i ordet.

B - Er næste vokal et "u" indsætter du et "u" magen til fx: (*u-ktub*) **أَ بَتَكْ**.

C - Er næste vokal et "a" eller et "i" indsætter du et "i" fx:

أَ قَرَأْتَسْ (i-staghar) eller **أَ رَفَعْتَسْ (i-stixarah)**

Husk, har du allerede en vokal fra enden af det foregående ord er "fiske-alif'et" stumt.

Måske lyder det indviklet, men det er faktisk ikke så svært i praksis. Gå frem sådan her:

1 – Er du i gang springer du bare "fiske-alif'et" over.

2 – Skal du starte fra ordet med "fiske-alif'et" gør du følgende: Tjekker om der kommer et " ُ " lige efter – gør der det sætter du et "a" på "fiskens" plads.²³

3 – Er det første bogstav efter "fiske-alif'et" **ikke et " ُ "** ser du på **første vokal** i ordet –

²¹ Det findes også en enkelt gang over alif i ordet **أَجَاهَن** ajahen **وَهُنَا** (18/38) og andre steder.

²² Dvs. hamzah'et, som ikke bruges når ordene sidder sammen

²³ Der er enkelte ord, som starter med hamzatu l-wasal og laam som ikke skal have "a" fordi laam'er ikke er en del af den bestemte artikel. Som følgende: 3/13, 17/13, 33/67, 41/26, 50/17, 57/13, men da der ikke er nogle af disse ord, der står i begyndelsen af en ayah er det ikke et problem i praksis.

- er først vokal et "u" sætter du et "u" på "fiskens" plads,
- er første vokal ikke et "u", sætter du et "i" på "fiskens" plads.

"Fiske"-reglen:

Har alif en "fisk" på skal selv fiske vokalen op.

(1) Du har ikke tid til at fiske midt i en sætning.

(2) Er det første bogstav efter fisken et "ا" så får du et "a" på krogen.

(3) Ellers får du et "u" på krogen, når den næste vokal er et "u".

(4) Ellers får du et "i" på krogen, både hvis vokalen er "a" eller "i".

Eksempler:

أَدْخُلُوا

(u)d[e]xuluu

أَشْتَرُوا

(i)sjtarawu

النَّاسِ

(a)n-naasi

* Sjaddah:

Ligesom man kan fordoble vokaler ved hjælp af et hjælpe tegn findes der også et hjælpe tegn, som bruges til at fordoble en konsonant med. Det ser sådan ud (ّ) og kaldes "sjaddah."

Sjaddah skrives over konsonanten som skal fordobles. Vokalen skrives så over eller under sjaddah'et. Vokalen udtales altid **efter** dobbeltkonsonanten.

- (ّ) er således en dobbelt konsonant med et "a" efter.
- (ّ) er en dobbelt konsonant med et "i" efter.
- (ّ) er en dobbelt konsonant med et "u" efter.

Bemærk at (kasrah) " ِ " sammen med sjaddah både kan skrives over konsonanten (men under sjaddah – som eksemplet) eller under konsonanten som normalt. Der er ingen forskel i udtalen.

Eksempler:

إِلَّا

'illaa

إِنَّ الَّذِينَ

inna l-ladziina

وَيَمُدُّهُمْ

wa jamuddhum

Sjaddah efter en vokal- og sukuunløs konsonant:

Kommer sjaddah efter en konsonant som ikke har nogen vokal eller et sukuun-tegn skal du springe den første konsonanten over og kun udtale den konsonant sjaddahet står på (dobbelt).

Det sker ofte når sjaddah kommer lige efter den bestemte artikel (ﻻ moskræmpo eræV (ﻻ på at (ﻻ) – l-et i den bestemte artikel bliver så stumt. **Du kan se det ved at l-et ikke har noget sukuun.**

Har (ﻻ) – l-et ikke nogen vokal eller noget sukuun springer du det altså over i udtalen.

Er du midt i en sætning skal du mange gange springe både "alif" og "laam" over i ord der starter med den bestemte artikel (ﻻ). Har du en vokal fra ordet før springer du "fiske-alif" over, har "laam" ingen sukuun eller vokal springer du også det over.

Eksempler:

مِنَ النَّاسِ

mina n-naasi

وَلَكِنْ لَا

wa laaki l-laa

لَقَدْ تَقَطَّعَ

la-qa t-taqatta:a

"Måge"-reglen:

Sjaddah (ﻻ) ligner en omvendt måge.

**Kommer sjaddah efter et bogstav uden vokal eller et sukuun
"flyver" du over bogstavet og hen til sjaddahet**

**** Reglerne for vokalforlængelse - ??????**

Du har nu lært at genkende bogstaverne. Du har også lært at forstå hvilke bogstaver der skal udtales og hvilke der er stumme ligesom du har lært at indsætte de vokaler der somme tider mangler.

Det vil sige at du nu er kommet et rigtigt langt stykke på vejen imod at kunne recitere Koranen rigtigt. Inden du går videre med de mere specielle regler, som er i dette og de følgende afsnit, vil det nok være en god ide at du øver dig på det du har lært indtil nu.

Det kan derfor være en god ide hvis du springer frem til øvelserne sidst i dette lille hæfte.

Prøv at tage en Koran og læs igennem de suuraher der er transskriberet. Der vil stadig være visse ting du ikke forstår, men du skulle gerne kunne genkende alle konsonanterne

og de lange og korte vokaler nu. Med hensyn til tanwiin er der særlige regler for deres udtale du ikke har lært endnu, så spring dem over.

Når du synes at nu går det godt med at huske og genkende bogstaverne så læs videre her fra.

1 - Den naturlige lange vokal / يـ عـ يـ طـ ا د مـ لـ

Madd betyder vokalforlængelse.

Du har allerede lært, at en vokal enten kan være kort som de tre vokaler i ordet **بـ هـ ذـ** (*dzahaba*) eller den kan være lang som de første vokal i ordene **قـ وـ سـ** (*qaal*), **لـ يـ قـ** (*qiil*) og **سـ وـ سـ** (*suuq*).

Det lærte du i afsnittet "**Lange og korte vokaler**". De lange vokaler er normalt *dobbelt* så *lange* som de korte.

En lang vokal, som er dobbelt så lang som en kort vokal, kaldes den naturlige lange vokal *al-madd at-tabii:ijj*. Det er let nok, *men* den almindelig lang vokal kan blive forlænget yderligere, hvis der lige *efter* den kommer enten et "hamzah" eller et "sukuun".

Det er de regler det her afsnit handler om.

Men bemærk lige inden vi starter, at det kun er når "hamzah" kommer *efter* en lang vokal, at den påvirker den. Kommer den før som i ordene **اـ تـ اـ يـ لـ اـ** ((*a*))-**'aajaaf**) eller **اـ وـ نـ مـ اـ** (*'aamanuu*) virker den som en hvilken som helst anden konsonant og vokalen bliver kun dobbelt.²⁴

2 – Forlængelse, der skyldes hamzah

Når konsonanten (ء) "hamzah" følger lige efter en lang vokal påvirker den vokalen til at blive længere.

Det er her ligegyldigt om hamzah'et har en vokal eller ej eller hvilken vokal det har.

Hos imam Hafs får hamzah en indflydelse både, hvis den lange vokal og hamzah står i samme ord, og hvis hamzah kommer i begyndelsen af det næstkommende ord efter et ord med en lang vokal i enden.

²⁴ Læg også mærke til at i det første ord (**اـ تـ اـ يـ لـ اـ**) skrives hamzah'et mellem lam'et og alif'et i Koranen. Det er fordi vokalen er lang. I ordet (**اـ وـ نـ مـ اـ**) derimod skrives hamzah'et over alif'et. Det er fordi vokalen er kort. Det lærte du i "**Hvor gemmer hamzah sig**" side 16.

*** (a) *al-madd al-muttassal* / لمتصلا دمتلا**

Når hamzah'et befinder sig i samme ord som den lange vokal den påvirker kaldes det: (المد المتصل) *al-madd al-muttassal* – ”den sammenkoblede forlængelse.”

Når et hamzah kommer efter en naturlig lang vokal og de befinder sig i samme ord **SKAL** den lange vokal før hamzah'et udtales **enten fire eller seks** gange længere end en korte vokal.

I Koranen er denne madd vist med et madd-tegn over vokalen (َ).

Eksempler:

سَوَاءٌ

sawaaaa(aa)'un

شُرَكَوْا

sjurakaaaa(aa)'u

(b) *al-madd al-munfassal* / لصفنملا دمتلا

Når der kommer et hamzah umiddelbart efter en lang vokal men hamzah'et befinder sig i ordet efter det ord hvor den lange vokal befinder sig kaldes det: (المد المنفصل) *al-madd al-munfassal* – ”den adskilte forlængelse.”

Når et hamzah kommer efter en naturlig lang vokal og de befinder sig i hver sit ord bør den lange vokal udtales *mellem fire og fem gange* længere end en korte vokal. Det er dog tilladt at forkorte den til sin naturlige længde (dvs. udtale den dobbelt så lang som en kort vokal).

Men hvis du stander på det ord vokalen er i (og altså ikke læser hamzah'er sammen med det) må du ikke forlænge vokalen ud over det almindelige. Nu er årsagen (hamzah'et efter den lange vokal) jo væk, og så forsvinder virkningen også.

I Koranen er denne madd også vist med et madd-tegn over vokalen (َ). Det kan være et problem, at se om der er tale om et eller to ord. Vil du være sikker på ikke at lave fejl kan du udtale alle de madd-tegn du ser som fire korte vokaler – med mindre du standser lige efter det. Så er du altid sikker på at gøre det rigtige, for det kan de begge være.

"Slange"-reglen:

Madd-tegnet ligner en slange. Når du ser det skal du ligesom slangen "kravle" langsomt frem. Hvis du altid siger madd 4 X så langsomt som en almindelig vokal er du altid sikker på at det er rigtigt – undtagen hvis du stopper efter det.

Eksempler:

فِي أَنْفُسِهِنَّ

fii(ii) 'añfusihiinna

قَدَّرَهُ إِذْ

qad[e]rihi(ii) 'idz

مَا أَنْزَلَ

maa(aa) 'añzala

قَالُوا إِنَّمَا

qaaluu(uu) 'innamaa

يَدْعُونَهُ إِلَىٰ

jad[e]:uunahuu(uu) 'ilaa

2- Forlængelse, der skyldes sukuun - al-maddu l-laazim

Når der kommer et sukuun – konsonant uden vokal - umiddelbart efter en almindelig lang vokal kaldes det (مَزَلَا دَمَلَا) al-maddu l-laazim – "den obligatoriske forlængelse."

Reglerne for, hvordan du reciterer Koranen bygger på, hvordan du udtaler det enkelte ord og ikke på hvordan det skrives. Du kan derfor for det meste ikke umiddelbart se de vokalløse konsonanter. Men ikke des mindre er de årsagen til al-maddu l-laazim.

Nogle af de vokalløse konsonanter ligger skjult i navne på de bogstaver nogle af Koranens kapitler starter med (afsnit a) andre i de dobbelte konsonanter, som i nogle tilfælde følger efter en lang vokal (afsnit b).

Det eneste sted hvor sukuun kan ses er i ordet (نَالَاءَ)²⁵ som optræder to gange i suuratu juunus (ajah 51 og 91) og ordet: ﷻ allaah hvis (أ) kommer foran.

²⁵ Det første hamzah er et spørgsmålstegn. Der er derfor meget vigtigt man kan høre forskel på om det er med eller ej.

Egentlige skulle det andet alif her (det som er en del af den bestemte artikel) ikke udtales. Der er jo en vokal før det, men for at man kan høre forskellen på om der er tale om et spørgsmål eller ej bibeholder man dette alif efter hamzah'et – men uden vokal – hvorved det kommer vil at virke som forlænger af vokalen før.

Eksempel:

ءَآلَئِن

aaaaaa-laana

(a) *al-maddu l-laazimu l-harfii* / ادملاي فرحلا مز لالا

Når den vokalløse konsonant skjuler sig i et af begyndelsesbogstaverne til et kapitel kaldes den forlængede vokal (ي فرحلا مز لالا دملا) "*al-maddu l-laazimu l-harfii*."

Den vokalløse konsonant kommer her frem fordi vi udtaler *navnet* på de bogstaver de omtalte kapitler starter med. Fx udtaler vi (حم): "h_{aa}, miim."

I navnet på bogstavet (ا) "h_{aa}" er der ingen vokalløs konsonant så her forbliver vokalen kort.

Men i navnet på bogstavet (م): "m-ii-m" er den sidste konsonant (det sidste m) vokalløst. Dette er "obligatorisk" da du altid udtaler navnet på bogstavet uden vokal på det sidste konsonant.

Da der kommer et langt "ii" foran denne konsonant påvirkes vokalen af dette skjulte "sukuun" og vokalen **SKAL** derfor udtales *seks gange så lang* som en kort vokal.

De bogstaver hvis navne skal udtales med *al-maddu l-laazim* er otte bogstaver nemlig:

((ص ق ن ل س ع م ك)). Synes du det er svært at huske reglen kan du bare se om der står et madd-tegn over konsonanten. Gør der det udtaler du den med en 6X lang vokal.

Eksempel:

حَمَّ عَسَقَّ ا

h_{aa}-miiiiim, :aiiiin-siiiiin-qaaaaaf

(b) *al-maddu l-laazimu l-kalimii* / يملكها من لالا دما

Når den vokalløse konsonant findes inden i et ord kaldes den forlængede vokal (*المد اللازم الكلمي*) *al-maddu l-laazimu l-kalimii*.

Skyldes den vokalløse konsonant en dobbelte konsonant, fremkommer den ved at den dobbelte konsonant i udtalen faktisk består af to ens konsonanter. En vokalløs konsonant efterfulgt af en konsonant af samme slags med vokal.

Når du udtaler ordet (*يُحَاجُونَ*) hvor djiim'et er dobbelt er det du siger i virkeligheden "*ju_haa dj-djuun*" med to dj'er, hvoraf det første er vokalløst.

Da der kommer en lang vokal før denne skjulte vokalløse konsonant påvirker det den så den også **SKAL** udtales *seks gange så lang* som en kort vokal.

Synes du det lyder indviklet kan du også her bare kikke efter madd-tegnet. Kommer der et sjaddah efter et madd-tegn skal du bare huske at sige det med en 6X lang vokal.

Eksempler:

وَلَا تَتَّبِعَانَّ

wa laa tattabi:aaaaaanni

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ

wa l-ladziina ju_haaaaaadjdjuuna

(c) *al-maddu l-aarid* / المد العارض

Ved *al-maddu l-aarid* / *ضراعا دما* er årsagen til at vokalen forlænges ekstra meget også tilstedeværelsen af en vokalløse konsonant (sukuun).

Da du i koranarabisk altid fjerner den korte vokalen fra den konsonant du standser på, bliver de fleste konsonanter du standser på vokalløse. (Se afsnittet: "[Vokaler i slutningen af en sætning](#)" side 14).

Er der lige før den konsonant du standser på en lang vokal, bliver denne vokal hermed pludselig efterfulgt af en vokalløs konsonant.

Den sidste lange vokal inden den konsonant du standser på, kan derfor også forlænges til at være seks gange den korte vokals længde ligesom *al-maddu l-laazim*.

Da den vokalløse konsonant imidlertid kun er noget, som opstår på grund af, at du vælger at standse - og derfor ikke er fast - kan du også vælge at se bort fra den og udtale vokalen som en almindelig lang vokal – altså dobbelt så lang som en korte.

Du kan også vælge en udtale den midt i mellem og gøre den fire gange så lang som den korte. Alle tre måder er acceptable hos Hafs.

I den samme recitation skal du imidlertid udtale *al-maddu* -:*aarid* på en måde. Altså dobbelt – firegange eller seksgange, hver gang du møder den. Du må ikke springe mellem de tre muligheder i samme recitation eller bøn.

Eksempler:

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ

jas'aluunaka :ani l-'aāfaal/aaaal/aaaaaal.

يَفْسُقُونَ

jafsuquun/uuuun/uuuuuun.

الْعَلَمِينَ

(a)l-:aalamiin/iiin/iiiiin:

* Reglerne for udtalen af det vokalløse nuun og tanwiin

- ?????? ?????? ?????? -

Konsonanten "nuun" er - når den ikke styrkes af egen vokal - et meget svagt bogstav.

Hvordan den skal udtales påvirkes derfor af den efterfølgende konsonant.

Da "tanwiin" i udtalen netop er et "nuun" uden vokal efter gælder fuldstændig samme regler for påvirkningen af udtalen af dette som gælder for udtalen af det vokalløse "nuun."

Hvordan "nuun" og "tanwiin" påvirkes af den efterfølgende konsonant deles i fire kategorier al-'idzhaar, al-'ixfaa, al-'idghaam og al-qalb. Men inden vi går videre til det skal du lige vide hvad ghunnah er.

Meningen med "al-ghunnah"

Al-Ghunnah er en lyd som forekommer i forbindelse med udtalen af "nuun" og "miim." Den kommer når de absorberes i "jaa," "nuun," "miim" eller "waw," eller når udtalen af dem påvirkes af et af de femten bogstaver der giver "al-'ixfaa" (se afsnittet om nuun og tanwiin, på de næste sider).

Al-Ghunnah betyder at bogstavet udtales gennem næsen, og når et bogstav har *al-ghunnah* **skal det udtales lige så lang som en dobbelt vokal**.

(a) *al-'idzhaar* / الإظهار

Al-'idzhaar betyder at der overhoved ikke finder nogen påvirkning sted. *Nuun* og *tanwiin* udtales tydeligt og kort.

De seks konsonanter der slet ingen påvirkning har er (ح خ ع غ ه ء).

Disse seks konsonanter udtales alle fra halsen og ligger derfor så langt fra der hvor *nuun* udtales, at de ikke påvirker udtalen af det.

I Koranen skrives de med *tanwiin*-tegnene over hinanden i stedet for efter hinanden, og med *sukuun* tegn på *nuun*.

Eksempler:

:adzaabun :adziimuñ	I-liqitaalin 'aw	fa-ridjaalan 'aw
		min <u>h</u> isaabihim

*** (b) *al-'idghaam* / الإدغام**

(A)*l-'idghaam* betyder at det efterfølgende bogstav fuldstændig opsluger det første - her *nuun* eller n'et i *tanwiin*.

Det eneste der høres af *nuun* og *tanwiin* er en fordobling af den efterfølgende konsonant.

De seks konsonanter som fuldstændig opsluger *nuun* og *tanwiin* er (ل ر م ن و ي).

De opdeles i to kategorier:

1 - (a)*l-'idghaamu l-kaamil* (den fuldstændige absorbering), som sker med (ل ر).

De to får ikke "*ghunnah*" efter at have opslugt *nuun* og *tanwiin*. Da det slet ikke er muligt at sige (ل ل) med *ghunnah* er det ikke det store problem.

2 - (a)*l-'idghaamu n-naaqis* (den ufuldstændige absorbering), som sker med (م ن و ي).

Disse udtales alle med "ghunnah" efter at de bliver fordoblede. Med (م ن) er det ikke noget problem da det kommer naturligt men det kan være svært at huske med (و ي).²⁶

Eksempler:

عَدْلٍ لَّا

:ad[e]li llaa

مِنْ رِّزْقٍ

mi rrizqi

شَرَابٌ مِّنْ

sjaraabu mmin

لَنْ نَّصْبِرَ

la nnaṣbira

غَشْوَةٌ وَلَهُمْ

ghisjaawatu wwalahum

مَنْ يَقُولُ

ma jjaquulu

"Haj"-reglen:

De seks bogstaver (ل ي و ن م ر) er "haj"-bogstaver.
Kommer et af dem efter nuun eller tanwiin sluger de det.
Når de har slugt det bliver de dobbelt så tykke,
så skal de udtales dobbelt så lange som når de ikke har spist noget.

* (c) *al-'ixfaa'* / عَافِذٌ لِأَ

Al-'ixfaa' betyder at nuun og tanwiin udtales på en måde der ligger mellem al-'idzhaar og al-'idghaam.

Det vil sige, at n-lyden høres men udtales med *ghunnah*. Den betyder at den er dobbelt så lang som normalt og kommer fra næsen.

Man kan sige du skal hvile lidt på den inden du går videre.

(I øvelserne er dette n transskriberet som "ñ").

De konsonanter som udøver denne påvirkning er **alle de resterende konsonanter** undtagen (پ).

²⁶ Det er et krav for at 'idghaam kan finde sted, at et af disse seks bogstaver og det nuun, der absorberes **befinder sig i hvert sit ord**.

Befinder de to bogstaver sig i samme ord, skal nuun udtales med 'idzhaar.

Det finder du i fire ord i Koranen, nemlig: (ابندلا, و بنیان, قنوان, صنوان)

I Koranen er det vist ved at der er skrevet et sukuun-tegn over nuun. Du behøver altså ikke kunne huske denne regel, husk bare på, at alle konsonanter med sukuun altid skal udtales normalt.

Det vil altså sige at n med ghunnah er det mest almindelige – de andre er undtagelserne.

Eksempler:

عَيْنًا قَدْ
:ajnañ qad[e]

وَاحِدٍ فَادُعُ
waahidiñ fa-d[e]:u

وَرَزَقٌ كَرِيمٌ
wa rizquñ kariim

إِنْ كُنْتُمْ
iñ kuñtum

Nuun/tamwiin-reglen:

"Nuun" og hendes søster tanwiin er svage.

Har de ikke deres vokal til at hjælpe dem, bliver de hurtigt påvirket af det bogstav der står efter dem.

(ء ه غ ع خ ح) står så langt væk de ikke kan påvirke dem, men (ي و ن م ر ل) står så tæt på de totalt dominere dem.

De andre bogstaver påvirker dem til at blive længere.

(d) al-qalb / بالقلب

Al-Qalb betyder at nuun og tanwiin ændres til "miim" med ghunnah i udtalen. Dette sker kun foran (ب).

Eksempler:

مَاءٌ بِقَدَرٍ

maaaa'am biqadariñ

مِنْ بَيْتِكَ

mim bajtika

تَنْبُتُ

tambutu

أَحْلَمِ بِكَ

'ahlaamim bali

Reglerne for udtalen af det vokalløse miim

- ??????????-

(a) *al-'idghaam* / الإدغام

Ligesom nuun og tanwiin kan miim også have *al-'idghaam*.

Det betyder at det efterfølgende vokaliserede konsonant opsluger det foregående uvokaliserede bogstav således at de bliver én lyd.

Et uvokaliseret miim opsluges på denne måde i et efterfølgende vokaliseret miim. De to bogstaver udtales derefter som ét langt *miim* med *ghunnah*.

Eksempler:

فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ

fii quluubihi m-maraduñ

(b) *al-'ixfaa'* / إخماف

Miim ændres til "*miim*" med *ghunnah* i udtalen hvis det kommer før (ب).

Det kaldes at *miim*'et får "*al-'ixfaa'u sj-sjafawijj*".

Eksempler:

مَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

maa hum bimu'miniina

(c) *al-'idzhaar* / الإظهار

Al-'idzhaar betyder at der ikke er nogen påvirkning. *Miim* udtales tydeligt og kort. Dette sker foran alle andre bogstaver end (ب) og (م).

Eksempler:

أَمْلَمْ

'am lam

Forskellige stop tegn og andre tegn i Koranen:

I Koranen findes otte forskellige tegn, som viser om du skal, bør, må eller ikke må stoppe efter det ord de står efter.

- betyder, at du **skal** stoppe.²⁷

- betyder, at du **ikke må** stoppe.

- betyder, det er lige godt at stoppe eller gå videre.

- betyder, at det er bedre at stoppe – men at gå videre er okay.

- betyder, at det er bedre at gå videre – men at der er okay at stoppe.

- betyder, at du **skal** stoppe enten efter det første eller efter det anden tegn.

(med et nummer i) betyder at her ender en aajah. Det er også bedst at standse her.

betyder, at du holder en lille pause uden at du tage et nyt åndedrag.

betyder, at her er du nået en kvart, halv, trekvart eller hel hizb.

Hele Koranen er inddelt i 60 næsten lige store hizb.

betyder at her er det sunnah at du udføre sudjuud.

²⁷ Læg mærke til at dette miim vender "halen" bagud (م) . Hvis halen vender nedad (م) er det et miim som skal udtales.

* Øvelser:

Nu har du lært en frygtelig masse. Meget at det kan du ikke huske endnu, men det kommer du til, hvis du øver dig og tvinger dig selv til at slå hver eneste ting du ikke kan huske op – indtil du til sidst kan huske det hele.

Nogle af reglerne du har læst her skal du ikke bruge ret tit, imens andre skal du bruge næsten hele tiden.

Du er sikkert ivrig efter at komme i gang – **men gør dig selv en kæmpe tjeneste, tving dig selv til at reciter rigtigt fra begyndelsen.**

Lad især vær med at spring reglerne for nuun, tanwiin og madd over. Gør du først det bliver det meget meget svære at få dem med senere. Tro mig, de er faktisk ikke så svære, og har du først lært dem komme de af sig selv – som at cykle. Bliver du ved at køre med støttehjul lære du aldrig at cykle. Det lære du kun ved at tvinge dig selv til at køre uden. I en kort periode er det svært, så kommer det.

Det følgende er de sidste fjorten suurah'er samt aajatu l-Kursijj transskriberet – det vil sige skrevet om til latinske bogstaver. Prøv at tage en Koran og se om du kan forstå alle bogstaverne og tegnene.

Når noget står i parentes før et ord, betyder det at du kun skal bruge det, hvis du starter her fra. Står det i parentes efter et ord betyder det at du kun skal bruge det, hvis du ikke stopper på dette ord. Står der / betyder det at det før stråstregen udtaler du hvis du standser, det efter hvis du forsætter. Bindestregen har ingen betydning for udtalen.

Meningen med at Allah, højt hævet være Han over alle fejl og mangler, har sendt Koranen ned til os er naturligvis ikke kun, at vi skal recitere den. Endnu vigtigere er det, at vi skal forstå og efterleve den. Jeg har derfor tilføjet en oversættelse af meningen med de kommende suurah'er, som jeg håber vil hjælpe dig til at forstå dem.

Må Allah gøre det let for dig og belønne dig for dine anstrengelser for at lære Hans bog. Må Han belønne min læremester sjajx Xatir med den største og mest generøse belønning. Uden hans store tålmodighed og gode hjerte ville jeg aldrig kunne have skrevet denne lille vejledning for dig.

100 - Suuratu l-aadjaat:

wa l-aadijaati dab[e]haa/(a^ñ)²⁸

fa-l-muurijaati qad[e]haa/(a^ñ)²⁹

fa-l-mughiiraati sub[e]haa/(a^ñ)

²⁸ altså dabh^{aa}, hvis du standser ellers: dabh^{aa}^ñ

²⁹ daal uden vokal har qalqalah

fa-'atharna bihii naq[e]:aa/(aḥ) ³⁰
fa-wasat[e]na bihii djam:aa/(an)
'inna l-'insaana li-rabbihii la-kanuud(u w-) ³¹
wa 'innahuu :alaa dzaalika la-sjahiid[e]/(u w-)
wa 'innahuu li-ḥubbi l-xajri la-sjadiid[e]/(un)
'a fa-laa ja:lamu 'idzaa bu:thira maa fi l-qubuur(i) ³²
wa ḥussila maa fi ṣ-ṣuduur(i)
'inna rabbahum bi-him jawma'idzi lla-xabiir(um) ³³

De som løber:

(Jeg, Allah sværger) ved de (heste), som løber og pruster,
 de som slår gnister (med deres hove),
 - de som angriber ved daggry,
 - de som rejser støvet,
 - de som trænger ind i midten (af fjendens rækker) som en gruppe,
 (ved dem sværger Jeg,) at menneskeheden sandelig er utaknemmelige mod deres Herre!
 Og det er selv vidne til det (med sine handlinger).
 Og sandelig er det stærk i sin kærlighed til rigdomme.
 Ved det ikke, at når de, som er i gravene vil blive oprejste,
 - og det som var i brystet vil blive kendt,
 den dag er menneskets Herre vidende (om hans handlinger).

101 - Suuratu l-qaari:ah:

(a)l-qaari:ah/(tu)
ma l-qaari:ah(tu)
wa maa(aa) 'ad[e]raaka ma l-qaari:ah/(tu) ³⁴
jawma jakuunu n-naasu ka-l-faraasji l-mab[e]thuuth(i)
wa takuunu l-djibaalu ka-:ihni l-mañfuusj(i)

³⁰ qaaf uden vokal har qalqalah

³¹ n-et i tanwiin før waw bliver absorberet ind i dette

³² det lange vokal i *fii* udtales kort fordi der kommer et hamzatu l-wasal (fisk) efter.

³³ Tanwiin i *jawma'idzin* absorberes ind i det efterfølgende *laam*

³⁴ *maa(aa)* kan udtales med dobbelt vokal, men det er bedre at gøre den fire gange så lang som en kort vokal, pga. at der kommer et hamzah efter den i det efterfølgende ord.

fa-'ammaa mañ thaqulat mawaaziinuh(uu)

fa-huwa fii :iisjati rraadijah/(ti w)

wa 'ammaa man xaffat mawaaziinuh(uu)

fa-'ummuhuu haawijah/(tu w)

wa maa(aa) 'ad[e]raaka maa hijah

naarun haamijah(tum)

Det som slår til:

Det, som vil slår til.

Hvad er det som vil slå til?

Og hvad vil få dig til at forstå, hvad det som vil slå til er?

(Det vil være) en dag hvor folk vil være som spredte møl,

- og bjergene vil være som kartet uld.

Den, hvis vægt(skål) vil være tung (af gode gerninger),

han vil være i et yderst tilfredsstillende liv.

Men den, hvis vægt(skål) vil være let,

hans tilflugtssted ³⁵ vil være i den nederste ild.

Og hvad vil få dig til at forstå, hvad den nederste ild er?

En frådende ild.

102 - Suuratu t-taqaathur

'alhaakumu t-takaathur(u)

hattaa zurtumu l-maqaabir(a)

kallaa sawfa ta:lamuuna(a)

thumma kallaa sawfa ta:lamuun(a)

kallaa law ta:lamuuna :ilma l-jaqiin(i)

la-tarawunna l-djahiim(a)

thumma la-tarawunnahaa :ajna l-jaqiin(i)

thumma la-tus'alunna jawma'idin :ani n-na:iim(i)

At skaffe mere:

At skaffe mere (af denne verden) optager jer,

³⁵ Ordret: moder

- indtil I uden tvivl vil komme til at besøge gravene.
 Næ, (i graven) skal I komme til at kende (sandheden),
 - og så skal I komme til at kende (konsekvensen af deres handlinger)!
 Næ, hvis I virkelig havde vished for,
 at I helt sikkert skulle komme til at se Helvede,
 og at I uden tvivl vil komme til at se det med et syn I ikke kan benægte,
 og på den dag, vil blive spurgt om de gode ting (I nød i dette liv, da ville I have valgt islam).

103 - Suuratu l-ʿaṣr:

wa l-ʿaṣr(i)

ʾinna l-ʾinsaana la-fii xusr(in)

ʾilla l-ladziina ʾaamanuu wa ʾamilu ṣ-ṣaaliḥaati

- *wa tawaṣṣaw bi-l-ḥaqqi wa tawaṣṣaw bi-ṣ-ṣab[e]r(i)*

Tiden:

(Jeg Allah sværger) ved tiden,
 Sandelig er menneskeheden i fortabelse,
 Med undtagelse af de, som tror og vedvarende gør gode gerninger,
 De som opfordre hverandre til (at holde sig til) sandheden (islam)
 - og opfordre hverandre til (at have) tålmodighed.

104 - Suuratu l-ḥumazah:

wajlu lli-kulli humazati llumazah(/tini) ³⁶

(a)l-ladzii djama:a maala wwa :addadah(uu) ³⁷

jaḥṣabu ʾanna maalahuu(uu) ʾaxladah(uu)

kallaa, la-jumbadzanna fi l-ḥuṭamah/(ti)

wa maa(aa) ʾad[e]raaka ma l-ḥuṭamah/(tu)

naaru -l-laahi l-muuqadah/(tu)

(a)l-latii tattali:u :ala l-ʾafʾidah/(ti)

ʾinnahaa :alajhi mmuʾṣadah/(tuñ) ³⁸

³⁶ Tanwiin i *lumazah/(tin)* får et ekstra "i" hvis du vil forsætte for ikke at der kommer tre konsonanter på stribe (*lumazatin l-ladzii*)

³⁷ Det lange (uu) i slutningen af *:addadahuu* forsvinder hvis du standser fordi det er skrevet med lille.

fii :amadi mmumaddadah/(tim) ³⁹

Bagtaleren:

Skam over enhver ærekrænkende bagtaler!
Som samlede rigdomme og ofte optalte den,
som tror at hans rigdomme vil give ham evigt liv.
Næ, han skal blive kastet i Den Alt-destruerende Ild.
Hvad vil give dig forståelsen af, hvad Den Alt-destruerende Ild er?
(Den er) Allahs optændte ild,
hvis (smerte) vil nå hjerterne.
Sandelig vil der være et låg over dem,
blandt udstrakte pæle.

105 - Suuratu l-fii:

'a lam tara kajfa fa:ala rabbuka bi-ashaaabi l-fiil(i)
'a lam jadj[e]:al kajdahum fii tadliil(i w)
wa 'arsala :alajhim tajran 'abaabiil(a)
tarmiihim bi-hidjaarati mmiñ sidjdjiil(iñ)
fa-dja:alahum ka:-:asfi mma'kuul(im).

Elefanten:

Har du ikke set, hvad Vi gjorde ved elefantens ejere?
Forpurrede Vi ikke deres komplot?
Og sendte grupper af fugle mod dem?
Som beskød dem med lersten,
indtil Vi gjorde dem, som (var de) opspiste stubbe?

106 – Suuratu qurajs:

li-'iilaafi qurajsj(in)
'iilaafihim rihlata sj-sjitaaaa'i wa s-sajf(i) ⁴⁰

³⁸ Det sidste "m" i :alajmim absorberes ind i det efterfølgende "m" i mu'sadah.

³⁹ I Koranen er "n" i det sidste tanwiin ændret til m. Det er på grund af det efterfølgende "b" i bismi-llaah.

⁴⁰ Da hamzah'et i sj-sjitaaaa'i befinder sig i samme ord som den lange vokal, skal vokalen her udtales mindst fire gange så lang som en kort vokal og gerne seks gange så lang.

fa-l-ja:buduu rabba haadza l-bajt(i)

(a)l-ladzii(ii) 'at:amahum miñ djuu:i wwa 'aamanahum min xawf(im).

Quraysj-stammen:

For ⁴¹ Quraysj-stammens bevarelse,
- deres bevarelse af vinter og sommerrejsen (til henholdsvis Yemen og Palæstina),
lad dem tilbede Herren over dette (hellige) hus (Kaba'en i Makkah),
Han, som bispiser dem mod sult, og som sikrede dem mod frygt.

107 – Suuratu l-ma:uun:

'a ra'ajta l-ladzii jukadzdzibu bi-ddiin(i)

fa-dzaalika l-ladzii jadu::u l-jatiim(a)

wa laa jahuddu :alaa ta:aami l-miskiin(i)

fa-wajlu lli-l-musalliin(a)

(a)l-ladziin(a) hum :añ salaatihim saahuun(a)

(a)l-ladziina hum juraaaa'uun(a)

wa jamna:uuna l-maa:uun(a)

Den obligatoriske fattighjælp:

Har du set den, som benægter regnskabet?
Det er den (selv samme), som bortjager den forældreløse,
- og som ikke opfordre til bispising af den fattige.
Skam over de bedende,
som er skødesløse i deres bøn(ner).
De som (kun) vil ses,
og som tilbageholder (selv) den obligatoriske fattighjælp.

108 – Suuratu l-kauthar:

'innaa(aa) 'a:tajnaaka l-kauthar(a)

fa-salli li-rabbika wa -nhar

⁴¹ Præpositioner "for" har enten forbindelse med vers 3, dvs. "Lad dem tilbede Herren over dette hus, for Quraysh-stammens bevarelse." Eller den har forbindelse til den foregående suurah, dvs. "Har du ikke set hvad Vi gjorde med elefantens ejere ... og for Quraysh-stammens bevarelse?"

'inna sjaani'aka huwa l-'abtar(u)

Overfloden af det gode:

Vi har givet dig (Muhammad) overfloden af det gode (en særlig flod i al-Djannah, eller Koranen og profetens måde at tolke den på (sunnahen)),
så bed derfor til din Herre og giv offer.
Den, som hader dig, han vil blive frugtesløs.

109 – Suuratu l-kaafiruun:

qul jaa(aa) 'ajjuha l-kaafiruun(a)

laa(aa) 'a:budu maa ta:buduun(a)

wa laa ańtum :aabiduuna maa(aa) 'a:bud[e]/(u)

wa laa(aa) 'ana :aabidu mmaa :aba ttum

wa laa(aa) 'ańtum :aabiduuna maa 'a:bud[e]/(u)

la-kum diinukum wa lija diin(i)

De vantro:

Sig: Hør I vantro:

Jeg tilbeder ikke det, I tilbeder,

og I tilbeder ikke det, jeg tilbeder.

Jeg vil ikke tilbede det, I tilbad,

og I vil ikke tilbede det, jeg tilbeder.

Til jer er jeres religionsudøvelse, og til mig er min religionsudøvelse.

110 – Suuratu n-nasr:

'idzaa djaaaa'a nasru -llaahi wa l-fath(u)

wa ra'ajta n-naasa jad[e]xuluuna fii diini -llaahi afwaadjaa/(ań)

fa-sabbih bi-hamdi rabbika wa-staghfirh(u), 'innahuu kaana tawwaabaa/(am)

Sejren:

Når Allahs sejr kommer,

og du ser folk træde ind i Allahs religion gruppevis,

da pris din Herres tak og bed om tilgivelse (for da vil enden være nær). Han er evigt den ofte tilgivende.

tabbat jadaa(aa) 'abii lahabi wwa tabb[e]/(a)
maa(aa) 'aghnaa :anhu maaluhuu wa maa kasab[e]/(a)
sa-jaslaa naarañ dzaata lahab[e]/(i w-)
wa-mra'atuhuu hammaalata l-hatab[e]/(i)
fii djiidihaa hablu mmi-mmasad[e]/(im)

Palmefiberrebet:

Abu Lahabs ⁴² bestræbelser ⁴³ er gået til grunde, og han er (selv) gået til grunde.
 Hans rigdomme og hvad han skaffede sig (af sønner) hjalp ham ikke.
 Han vil blive grillet over en flammende ild,
 og (ligeså) hans hustru, brændebæresken, (og) om hendes hals (vil blive lagt) et reb
 af flettet palmefibre.

qul huwa -llaahu 'ahad[e]/(uni)
(a)-llaahu s-samaad[e]/(u)
lam jalid wa lam juulad[e]
wa lam jaku-llahuu kufuwan 'ahad[e]/(um)

Ubesmittetheden:

Sig: Han er den Ene,
 Allah er Den, som søges af den, som har et behov,
 Han føder ikke, ej heller er Har født, og ingen er Hans lige ⁴⁴.

⁴² Abu Lahab var en af profetens onkler og en af hans bitreste modstandere.

⁴³ Ordret: hænder

⁴⁴ Ingen er Allahs lige hverken i Hans væsen eller i Hans egenskaber. Alle egenskaber, som tillægges Allah i Koranen eller af Muhammad, fred og velsignelser være med ham, tilkommer Allah på en måde, der er passende for Ham alene uden at de kan sammenlignes med nogen andens egenskaber eller beskrives yderligere.

113 - Suuratu l-falaq

qul 'a:uudzu bi-rabbi l-falaq[e]/(i)

miñ sjarri maa xalaq[e]/(a)

wa miñ sjarri ghaasiqin 'idzaa waqab[e]/(a)

wa miñ sjarri n-naffaathaati fi l-:uqad[e]/(i)

wa miñ sjarri haasidin 'idzaa hasad[e]/(a)

Morgengryet:

Sig: Jeg søger tilflugt hos morgengryets Herre,

- fra det onde som Han har skabt,
- fra det onde i nattemørket når det fortætter sig,
- fra den onde (magi) hos de kvinder, som blæser på knuderne
- fra det onde hos den som misunder, når han misunder.

114 - Suuratu n-naas:

qul 'a:uudzu bi-rabbi n-naas(i)

maliki n-naas(i)

'ilaahi n-naas(i)

miñ sjarri l-waswaasi l-xannaas(i)

(a)l-ladzii juwaswisu fii suduuri n-naas(i)

mina l-djinnati wa n-naas(i)

Menneskeheden:

Sig: Jeg søger tilflugt hos menneskehedens Herre,

- menneskehedens Konge,
- menneskehedens Guddom, som (alene fortjener) menneskehedens tilbedelse,
- fra det onde hos den, som hvisker og så trækker sig tilbage,
- den, som hvisker i menneskets bryst,
- fra ånder og mennesker.

(a)-llaahu laa(aa) 'ilaaha illaa huu/(wa),

(a)l-hajju l-qajjuum(u),

laa ta'xudzuhuu sinatu wwa laa naum(ul),

lahuu maa fi s-samaawaati wa maa fi l-:ard(i),

mañ dza l-ladzii jasifa:u :iñdahuu(uu) 'illaa bi-'idznih(ii),

ja:lamu maa bajna 'ajdiihim wa maa xalfahum,

wa laa juhiituuna bi-sjaj'l mmin :ilmihii(ii) 'illaa bi-maa sjaaaa(aa)'[a]/(a),⁴⁶

wasi:a kursijjuhu s-samaawaati wa l-:ard(a),

wa laa ja'uuduhuu hifdzuhumaa,

wa huwa l-:alijju l-:adziim(u).

Fodskamlens vers: ⁴⁷

Allah, ingen findes der, som fortjener tilbedelse undtagen Han,
den evigt Levende, den Altopretholdende.

Dødsighed eller søvn overmander Ham ikke,
Ham alene tilhører alt, hvad der findes i himlene og alt, hvad der findes på Jorden,
Hvem er det, som skulle kunne gå i forbøn hos Ham undtagen med Hans tilladelse?⁴⁸
Han ved, hvad der ligger foran dem og hvad der er bag dem,
imens de ikke kan forstå noget som helst af den viden Han har, undtagen det Han
ønsker (at de skal forstå).
(Alene) Hans fodskammel er så bred som himlene og Jorden,
og at opretholde dem trætter Ham ikke (engang).
(For) Han er den Allershøjeste, den Mægtigste.

⁴⁵ Det er troværdigt overleveret, at Allahs sendebud, Allahs fred og velsignelser være med ham, bekræftede overfor Ubajj ibn Ka:b, at dette vers er det største i Allahs bog.

⁴⁶ Når man stander på et hamzah får det hos de fleste recitationseksperter en kort a-lyd.

⁴⁷ Som det er troværdigt overleveret fra Ibn Abbas betyder "kursijj" Allahs fodskammel og ikke Hans trone. Som med alle Allahs andre egenskaber betyder det, at Han har en fodskammel på en måde som passer sig for Han endeløse storhed og ophøjethed, og på en måde som vi ikke kan gøre os forhåbning om at forstå yderligere.

⁴⁸ Denne form for spørgsmål kaldes "su'aalun 'inkaarij" og betyder at noget sådant ikke kan være muligt.

Til dine noter: